

הדרופבוקס שלנו: שיתוף ספונטני ממושך בלמידה אקדמית (פוסטר)

מיקי רונן
מכון הטכנולוגי חולון (HIT)
ronen@hit.ac.il

שירי מרדכי
מכון הטכנולוגי חולון (HIT)
shirisplace@gmail.com

בת-אל טולדנו לייבוביץ'
מכון הטכנולוגי חולון (HIT)
batoledano@gmail.com

Our Dropbox: Spontaneous, Long Term Cooperation in Higher Education (Poster)

Bat-el Toledano Leibovich
Holon Institute of Technology

Shiri Mordechay
Holon Institute of Technology

Miki Ronen
Holon Institute of Technology

Abstract

The study explored a spontaneous cooperative initiative of an undergraduate class (31 students) sharing learning materials via Dropbox during two academic years, without any intervention or even knowledge of the teaching staff. The study examined the characteristics of students' activity and their views and attitudes, aiming to identify the factors that facilitated this activity over a long period.

The study was based on the analysis of the detailed logs provided by the Dropbox site, questionnaires filled in by all students and interviews with sample students. All students have made use of materials produced and shared by their peers, the vast majority indicated that the availability of the shared folder has been very useful and has helped them in their studies. The detailed analysis of students' individual activity revealed three types of characteristics, as: "leaders", "contributors" and "collectors".

The key factor that supported this initiative and its success over time seems to be the class cohesion and the sense of mutual responsibility that exists between the students. Students reported that their conduct is largely influenced by the collaborative climate that is practiced and encouraged by the Department in various ways.

Keywords: Dropbox, cooperative learning, learning community, spontaneous cooperation, higher education.

תקציר

שיתוף בלמידה עשוי להתקיים פורמאלית, כאחת ממטרות ההוראה, וגם בצורה ספונטנית ובלתי פורמאלית, ביוזמת הסטודנטים עצמם (Tang, 1993). חדירתן של טכנולוגיות התקשורת הקלה מאוד על השיתוף, המתבצע בצורה מקוונת במגוון אופנים: אתרי הקורסים, אתרי וויקי, בלוגים דוא"ל. לאחרונה מצטרף לאמצעים אלה גם ה-Dropbox (Hunsinger & Corley, 2012). גם אם שיתופית מקוונת אינה בחירה טבעית לסטודנטים המתמודדים עם המערכת האקדמית המסורתית (אלחסיד ומישר-טל, 2007), הטכנולוגיה הזמינה מעודדת שיתופיות ספונטנית (Chickering & Ehrmann, 1996) ועשויה לתמוך בה ביעילות – אם התנאים אכן בשלו לכך.

מחקר זה עוסק במיזם שיתופי עצמאי של כיתה שלמה הלומדת לתואר BA ב"טכנולוגיות למידה" (31 סטודנטים) והמתנהל ללא כל התערבות או ידיעה של

סגל ההוראה. במהלך הסמסטר הראשון ללימודי שנה א' יזם אחד הסטודנטים שיתוף חומרי למידה באמצעות הדרופבוקס (איור 1) – וזאת בנוסף לפעילות המתקשבת האינטנסיבית המתקיימת ממילא באמצעות אתרי הקורסים. לאחר תקופה קצרה הצטרפו כל הסטודנטים בכיתה למיזם, והוא ממשיך לפעול בהצלחה עד היום (תחילת שנה ג ללימודים).

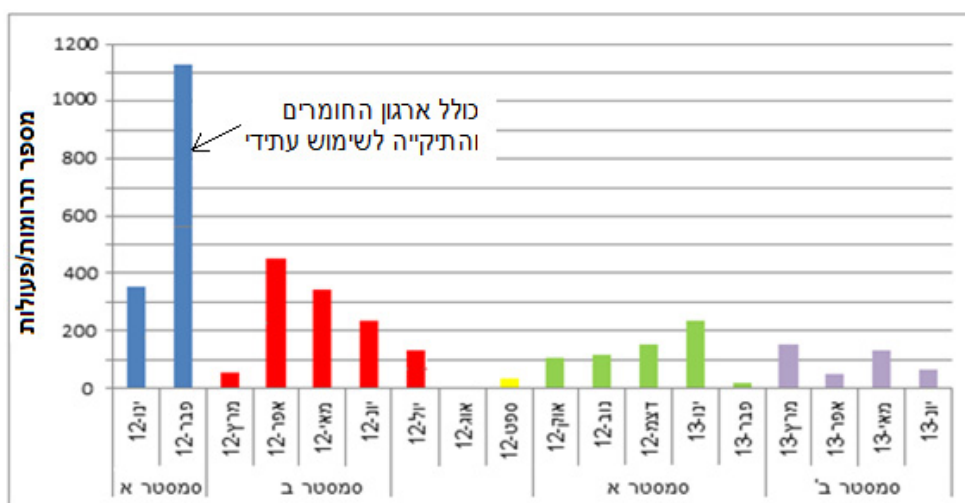
המחקר בחן את הדינמיקה של התנהלות המיזם ואת מאפייני פעילות הסטודנטים וניסה לעמוד על הגורמים שתמכו בהמשכותו לאורך תקופה ארוכה.

המחקר התבסס על ניתוח מפורט של הפעילות באתר הדרופבוקס במשך 18 חודשים (איור 1-2), על שאלונים (לא אנונימיים) שמילאו כל הסטודנטים ועל ראיונות אישיים.

Name ▲	Kind	Modified
אוריינות	folder	--
התנהגות ארגונית	folder	--
מבוא לטכנולוגיות במדיה	folder	--
סוציולוגיה	folder	--
סיכום כיתתי סמסטר א.docx	document docx	3/28/2012 6:53 PM
פסיכולוגיה	folder	--
קניין רוחני	folder	--

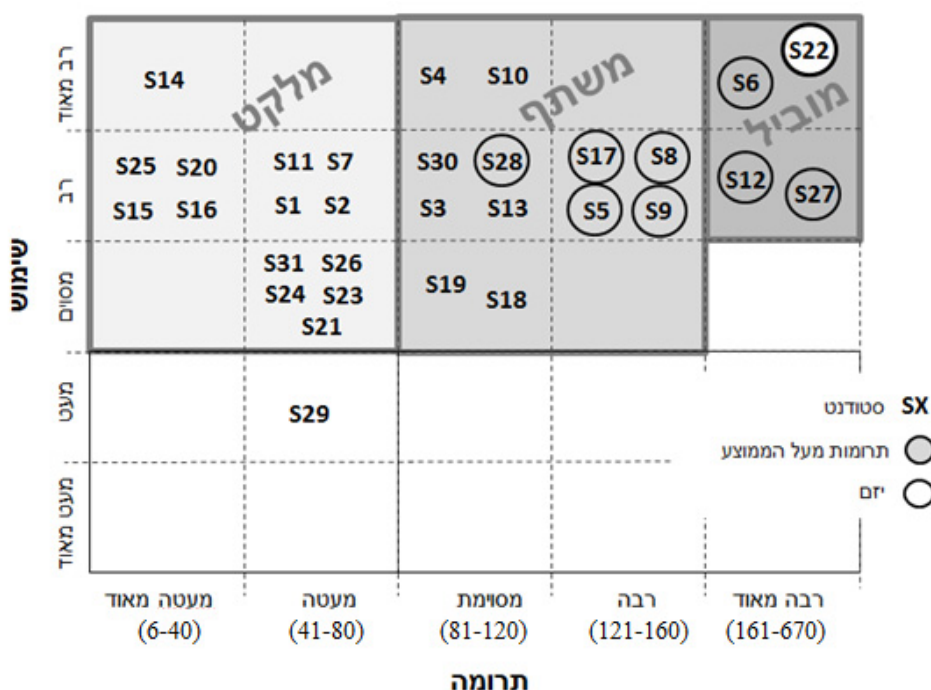
איור 1. תיקיית הדרופבוקס הכיתתית משנה א

מניתוח הפעילות (איור 2) עולה שהדפוס אינו קבוע ואינו מרוכז רק בתקופת הבחינות, אלא משקף את התנהלות הלימודים ואת הצרכים שעלו בכל סמסטר. גם אם הפעילות התמתנה לאורך הזמן היא נותרה משמעותית ורצופה עד סוף השנה השנייה ללימודים, המועד שבו נערך סיכום זה. כל הסטודנטים עשו שימוש בחומרים שהופקו ונתרמו על ידי עמיתים (איור 3), רובם המוחלט ציינו כי קיום התיקייה המשותפת תרם מאוד וסייע להם בלימודים והצהירו כי ללא התיקייה המשותפת לא היו נחשפים לאותו היקף של חומרים רלוונטיים.

איור 2. תרומות ופעולות בתיקייה המשותפת לפי חודשים

המיזם פעל (וממשיך לפעול) בכתה שבה יש סטודנטים בעלי רמות שונות, סגנונות למידה שונים וצרכים שונים, והבדלים אישיים אלה באים לידי ביטוי גם בהתנהלות בהקשר למיזם השיתופי. מהצלבת הנתונים שנאספו מן המערכת עם עדויות הסטודנטים (איור 3) אפשר להבחין בשלושה פרופילים. **המובילים**: האחראים לא רק להתנעת המיזם אלא גם לכך שהוא ממשיך לשרת את כל הכיתה כקהילה לומדת לאורך זמן. פעילותם אינה מסתכמת רק בתורמת תכנים אלא עוסקים בארגון החומרים ובתקשורת פנים אל פנים בנושא עם שאר חברי הכיתה. בעלי מודעות חברתית גבוהה ומכירים במעמדם ככאלה שעמיתיהם "סומכים עליהם". הם עצמם עושים שימוש רב בחומרים של עמיתים, אך בצורה סלקטיבית. **המשתפים**: שיתפו חומרים שהפיקו לצרכיהם האישיים רק כאשר הרגישו שהם מתמצאים היטב בתכנים ולעיתים כמענה לבקשה מפורשת של עמיתים ובידיעה שאחרים יעשו בו שימוש. **המלקטים**: תרומתם מעטה כיוון שאינם מפיקים סיכומים משלהם או שאינם מרגישים שהתוצרים שלהם ברמה גבוהה מספיק על מנת לשתפם עם אחרים, אך רובם עושים שימוש רב בחומרים שמעלים עמיתים וסומכים על חומרים אלה.

איור 3: מיפוי הסטונטים על פי שימוש/תרומה

נראה כי הגורם המרכזי לקיום המיזם ולהצלחתו לאורך זמן הוא הגיבוש הכיתתי ותחושת הערבות ההדדית הקיימת בין הסטודנטים. הסטודנטים העידו כי התנהלותם מושפעת במידה רבה מהאקלים הלימודי השיתופי שאותו מעודדת המחלקה במגוון אופנים.

מילות מפתח: דרופבוקס, למידה שיתופית, קהילה לומדת, שיתוף ספונטני, השכלה גבוהה.

מקורות

אלחסיד, עי. ומישר-טל ח' (2007). דגמים להפעלה ולשיתופיות בסביבות ויקי בקורסים אקדמיים. ב: עשת י, כספי א' ויאיר ל' (עורכים) **האדם הלומד בעידן הטכנולוגי: קובץ מאמרים שהוצגו בכנס צ'ייס למחקרי טכנולוגיות למידה**. פברואר 20, 2007.

Chickering, A., Ehrmann, S. (1996). Implementing the Seven Principles: Technology as Lever. *American Association For Higher Education*, 49(2), 3-6.

- Hunsinger D. S., & Corley, J. K. (2012). What Influences Students to Use Dropbox?, *Journal of Information Systems Applied Research*, 6(3), 18-25.
- Tang, K. C. C. (1993). Spontaneous collaborative learning: a new dimension in student learning experience?, *Higher Education Research and Development*, 12(2), 115-130.